

Bureau **ZZDP Architecten** **Joris Deur**

OP WELKE MANIER KUN JE ALS ARCHITECT BIJDRAGEN AAN DE STAD VAN MORGEN?

‘De stad op zich is al goed. Maar de randen van de stad zijn een puinhoop. Daar is van alles aan elkaar vastgeplakt, zonder mooie buffers te creëren. Dat zie je in Amsterdam aan hoe Buitenveldert en Amstelveen aan elkaar zijn verklonken en hoe Nieuw-Sloten slecht is verweven met de Westelijke Tuinsteden. Door dat plakken verwoest je identiteit: iemand die na een periode van dertig tot vijftig jaar terugkeert in zijn oude stad, zou herkenningpunten moeten hebben, ook in gebieden waar is uitgebreid. Als je vroeger vanuit Haarlem/Den Haag Amsterdam binnenkwam via de Oude Haagsche Weg, en het NLR (Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium) zag, wist je dat je in Amsterdam was! De Oude Haagsche Weg! Een prachtige weg met klinkers, die eigenlijk geamputeerd is. Waarom kon die niet intact blijven? Bij stadsuitbreiding moet je harde grenzen stellen – de steden ommuren als het ware, met rode, blauwe of groene zones voor recreatie en leefbaarheid. Maar daar is politieke moed voor nodig. Het probleem van architecten is dat ze geen invloed hebben op de politiek en politieke ideeën zoals dubbelsteden. Dubbelsteden als Amsterdam–Almere zijn zeker niet de steden van morgen. Ze zijn ook niet nodig: we hebben de Randstad al. Het idee is alleen maar economische mooipraterij, niet interessant. Een dubbelstad koekt uiteindelijk aan elkaar. Gelukkig zit er water tussen Amsterdam en Almere, dan kunnen ze dat niet aan elkaar plakken. Hoewel ik wel zie gebeuren dat ze het water volleggen met wooneilanden, met een bruggenverbinding ertussen met veel kolommen in het water en geen tot de verbeelding sprekende, mooie hangbruggen; daar zijn we te krenterig voor. Net als bij het uitgekleden Dokmodel nieuwe stijl aan de Zuidas: de tunnel is zo ingekort dat je er geen woning kunt bouwen. *Pennywise, pound foolish*, daar zijn we in Nederland goed in!’

VOOR WIE BOUW JE DE STAD VAN MORGEN?

‘De stad is voor iedereen op wie hij aantrekkingskracht uitoefent. Die aantrekkingskracht wordt versterkt door een grote diversiteit aan stedelijke woonmilieus, een mooie taak voor de corporaties. Er wordt in Amsterdam wel serieus werk gemaakt van het creëren van hoogwaardige woonmilieus, maar er ligt te weinig nadruk op diversiteit. Dat is ook mijn probleem met IJburg. Dat is in mijn ogen te veel een herhaling van zetten geworden. Het lijkt te veel op het KNSM- en Javaeiland. Hier lag een kans een meer suburbaan organisch woonmilieu te creëren. Dat is niet gebeurd. Dat vind ik jammer. In de stad moet alles goed geïntegreerd zijn. Aparte monofunctionele gebieden waren destijds leuk bedacht, maar meer dan een scheiding van functies, verrommeling en leegstand heeft het niet opgeleverd. Dat leegstandsprobleem moet snel worden opgelost. In een goede woonomgeving als Buitenveldert is dat een *no brainer*, omdat het een gemengd gebied is. In een monofunctioneel gebied is transformatie heel moeilijk. Wat ook mooi zou zijn is het maken van nieuwe dorpen, zoals Blaricum, met een unieke dorpskern, kleine huisjes en mooie oude weggetjes. Niet vanwege het elite, maar vanwege het unieke woonmilieu. Dat mis ik in de Westelijke Tuinsteden. Toen Rob Krier Noorderhof bouwde kreeg hij alle dogmatische modernisten over zich heen, dat hij de erfenis van Van Eesteren verkwanselde! Onzin natuurlijk.’

WAT IS JE FAVORIETE STAD EN WAAROM?

‘Mijn favoriete stad bestaat wel maar moet zichzelf opnieuw uitvinden. Een mooi voorbeeld is Alphen aan den Rijn. Dat is een stad waar ongelimiteerde kansen liggen, die niemand beseft. Het ligt aan de Oude Rijn, waar je een nog bredere rivier van zou kunnen maken, met mooie uiterwaarden en cultuurlandschappen. Met zo’n brede rivier kun je allerlei interessante dingen doen, zoals er een eiland in leggen, dat verbinden met bruggen en daar dan woningen en voorzieningen bouwen. Eens soort Île de la Cité, zoals in Parijs, maar dan kleinschaliger. Het zou een van de mooiste steden van Nederland kunnen worden.’

